

Гра - це невід'ємна частина людського життя. Знаменитий вчений Йохан Хейзинг навіть написав книгу в 1938 році «Homo ludens» («Людина, що грає»), в якій він розмірковує про роль гри в життя окремої людини і в житті всієї людської цивілізації. Існує величезна різноманітність ігор - спортивні, інтелектуальні, комп'ютерні та ін.

Гра – одна з найважливіших сфер життя дитини. Разом з працею, навчанням, мистецтвом, спортом вона забезпечує необхідні емоційні умови для пізнання навколишнього світу. Правильно підібрані й добре організовані ігри сприяють усебічному, гармонійному розвитку учнів, допомагають здобути необхідні у житті та навчанні навички та якості. В іграх завжди дуже важливим стимулом є елемент змагання. Так зростають активність дитини, її прагнення до перемоги.

У підлітковому віці спостерігається загострення потреби у створенні свого власного світу, в прагненні до дорослості, бурхливий розвиток уяви, фантазії, поява стихійних групових ігор. Особливостями гри в старшому віці є націленість на самоствердження у суспільстві, прагнення до розіграшу, орієнтація на мовну діяльність.

Порівняно недавно в наше життя увійшли ділові ігри. Ділова гра імітує реальне життя, реальну професійну діяльність. Це дозволяє учасникам гри експериментувати, перевіряти різні способи поведінки і, навіть, робити помилки, які в реальності не можна собі дозволити

Значення гри неможливо вичерпати й оцінити розважально - рекреативними можливостями. У тому й полягає її феномен, що, будучи розвагою, відпочинком, вона здатна перерости в навчання, у творчість, у терапію, у модель типу людських відносин і проявів у праці, вихованні.

Позакласний захід «Я люблю Україну»

Мета заходу:

- поглибити знання учнів про свою державу;
- виховувати громадянина України;
- розвивати навички самостійного мислення.

Учасники заходу: учні училища, які проживають у гуртожитку навчального закладу.

Місце проведення: читальна зала бібліотеки.

Форма проведення: конкурсна гра

Обладнання: добірка українських народних пісень, книжкова виставка «Моя країна - Україна», комп'ютер, столи для команд, папір, ручки.

План проведення заходу:

1. Вступне слово бібліотекаря.
2. Конкурсна гра (10 раундів).
3. Оголошення переможців гри.

Хід заходу:

Бібліотекар. Щоб мати багату незалежну Україну – треба бути українцями. Не малоросами, не хохлами, а українцями. Маю надію, що ви своєю працею будете зміцнювати нашу державу, цінувати й прославляти її досягнення, досягнення великих українців. Адже Україні є чим і ким пишатися (*демонструється фільм з інтернет - сайту «Я - українець»*).

Наша конкурсна гра має назву «Я люблю Україну». Протягом 10 раундів дві команди покажуть свої знання про рідну державу. Запрошую всіх учасників зайняти місця за столами. Капітани, познайомте нас з членами ваших команд. *(Знайомство з учасниками гри).*

Перший конкурс – розминка для обох команд **«Хто швидше».**

- Який твір Т. Шевченка перекладений на 140 мов? *(Заповіт);*
- Яке ім'я було найпоширеніше серед козаків? *(Іван);*
- Ким була завезена до України картопля? *(Козаками як трофей)*

Другий конкурс має назву **«Рідна мова калинова».**

Кожен член команди по черзі називає одну літеру запропонованого слова:

1. Запорізький, подорожчання, дивідендний, самооподаткування.
2. Дзюркотіти, бездріжджовий, святотатство, фольклористика.

В наступній частині раунді вам потрібно буде пояснити нечасто вживані слова, маючи три варіанти відповідей.

Кустода це:

- видавничий термін;
- рослина;
- музичний інструмент.

Криця це:

- чадра;
- криниця;
- сталь.

Астрофобія це:

- наука про айстри;
- боязнь зірок шоу - бізнеса;
- боязнь зоряного неба.

Лежень це:

- ледача людина;
- назва лікарської рослини;
- овальний калач без оздоблення

Третя частина раунду «Рідна мова калинова» - **«Переклад».**

1. Волшебник изумрудного города *(чарівник смарагдового міста);*
2. В течении двух недель *(протягом двох тижнів);*
3. Извратить мысль *(спотворити думку);*
4. Сгорел предохранитель *(згорів запобіжник);*
5. Мелкие кружева *(дрібне мереживо);*
6. Благоприятные обстоятельства *(сприятливі обставини);*
7. Единодушное одобрение *(одностайне схвалення);*
8. Потерять кольцо *(загубити каблучку);*
9. Безопасное лезвие *(безпечне лезо);*
10. Полосатое платье *(смугаста сукня);*
11. Разная белеберда *(різні несенітниці);*
12. Заблаговременно сообщит *(завчасно повідомити);*
13. Безответная любовь *(нерозділене кохання);*
14. Очаровательная обольстительница *(чарівна спокусниця);*

15. Жалкий вид (*жалюгідний вигляд*);
16. Жемчужное ожерелелье (*намисто з перлів*).

А ще у нас будуть музичні конкурси. Прослухавши початок української народної пісні, ви повинні будете відповісти на моє запитання. (*лунає початок запису пісні «Била мене мати»*). Питання: за що мати була дівчину?

Раунд № 3 «Питання - відповідь»

1. На якій горі в Україні знаходиться найвітрянніше місце (*гора Ай-Петрі, вітри там дмуть 125 днів на рік*);
2. Найпоширеніше в Україні жіноче ім'я? (*Настя*);
3. Яке місто в Україні є найдовше? (*Кривий Ріг, простяглося на 120 км*);
4. Якій культовій українській тварині стоїть скульптура в м. Рівне і в Горішніх Плавнях також? (*Свині*);
5. Що на миколаївській говірці називається «пільки», а на полтавській «простьолки»? (*килимки*);
6. Яку баштанну культуру в Україні називали басурманською? (*баклажани*).

Раунд № 4 називається «Вірю – не вірю».

Я буду називати вам якусь ситуацію, а ви повинні відповідати вірите ви в це чи ні.

1. Чи вірите ви, що бджола, не обтяжена медом, летить зі швидкістю 65 км за годину? (*так, з медом - 30 км за годину*).
2. Чи вірите ви, що справжнє прізвище Наталії Могилевської – Могила? (*так*).
3. Чи вірите ви, що в Криму існував місяцедром? (*так, але корабель з нього так і не був запусканий*).
4. Чи вірите ви що в місті Золотоноші добувають золото? (*ні*).
5. Чи вірите ви, що в 2008 році українська гривня визнана найкрасивішою грошовою одиницею? (*так*).
6. Чи вірите ви, що Леонід Кравчук, перший президент самостійної України в ранній молодості підробляв натурником? (*так, з нього малювали Щорса*).
7. Чи вірите ви, що українські виробники створили сигналізацію, яка співатиме українські пісні? (*ні*).
8. Чи вірите ви, що на українських грошах є масонський знак? (*так, на 500 гривневій купюрі намальоване око в трикутнику*).
9. Чи вірите ви, що Київ – найстаріше місто України? (*ні, найстаріше місто - Керч, в давнину воно називалося - Пентікапей*).
10. Чи вірите ви, що Велика Чучель і Мала Чучель - це давні українські лайливі слова? (*ні, це назви гір в Криму*).
11. Чи вірите ви, що в Україні є місто де жителі по вулицях не ходять, а пересуваються на човнах? (*так, м. Вилкове Одеської області*).
12. Чи вірите ви, що наші ніжинські огірки подавали до столу королівським особам Великобританії (*так*).

Слухаємо українську народну пісню «Ой під вишнею, під черешнею» (*лунає початок пісні*). Питання: хто ж стояв під вишнею, під черешнею?

Раунд № 5. *Кулінарний.*

Вам потрібно з трьох варіантів вибрати правильний.

1. Ви, певно, чули, що з солоного тіста виготовляють смачні іграшки, якими, награвшись, діти могли поласувати. Питання: хто перший почав виготовляти сирних коників?

- пастухи;
- повитухи;
- торговці.

2. Чи смакували ви такою стравою як «вергуни» або друга назва «хрустики»?

Питання: коли традиційно готують вергуни?

- на Великдень;
- на Різдво;
- на свята після оголошення посту.

3. Плачинда - це борошняна страва з начинкою. Назва цієї страви румунська. Що в перекладі з румунської вона означає?

- колесо;
- пиріг;
- подошва.

4. Краплики. Цю страву готують на Західній Україні. Це вареники з оселедцями. До чого цю страву подають ?

- до пісного борщу;
- до курячої юшки;
- до солянки.

Наступний раунд № 6 - «Спортивний».

Так як і в конкурсі «Рідна мова калинова», вам потрібно буде із чотирьох варіантів знайти правильний.

1. У якому виді спорту перемагав знаменитий філософ Піфагор?

- плаванні;
- кулачних боях;
- гімнастиці;
- бігові на короткі дистанції.

2. Як називається біг на лижах у поєднанні зі стрільбою?

- триатлон;
- біатлон;
- бобслей;
- бадмінтон.

3. Слово «стадіон» походить від слова «стадій». Що означає це слово?

- сектор для метання;
- чаша для вогню;
- довжина бігової доріжки;
- місце для глядачів.

4. Панкратіон це:

- гімнастика;
- кулачний бій;
- фехтування;
- стрибки на батутах.

І знову пісня . Послухайте українську народну пісню «Варенички». (*Лунає початок пісні*). Питання : чому ж жінка не наварила вареників своєму милому чоловікові?

Раунд № 7 називається « **Географія**».

Увага на екран. (*На екрані комп'ютера з'являється мапа України без написів*). Дивлячись на мапу України вам потрібно визначитись, яка область зафарбована. Для кожної команди завдання буде окремим.

Уважно слухаємо початок української народної пісні «Ой чорна я си чорна» (*лунає запис пісні*). Питання: кого ж полюбила чорнявая циганка?

Я запрошую підійти до мене капітанів команд і оголошую раунд № 9 – «**Відомі українці**». Слухаємо умови конкурсу. Капітани отримують аркуші, на яких 10 прізвищ відомих українців і українок. Задача капітанів: натяками, мімікою, жестами пояснити своїй команді що це за люди. Можна сказати, що це гетьман, письменник, співачка, тощо. Якщо письменник – назвати його твори, співачка – пісні. Можна сказати, що ім'я чи прізвище цієї людини як у когось у цьому залі, або як у іншої відомої людини. Наприклад, про Пантелеймона Куліша можна сказати, що у нього прізвище – це назва страви, особливо популярної в давнину, а ім'я як у відомого святого цілителя. Що його самий відомий роман «Чорна рада». Удачі вам. На виконання цього завдання кожна команда отримує по 5 хв.

Команда №1

1. Назарій Яремчук
2. Валерій Лобановський
3. Богдан Хмельницький
4. Олесь Гончар
5. Михайло Жванецький
6. Сергій Корольов
7. Ярослав Мудрий
8. Симон Петлюра
9. Богдан Ступка
10. Казимир Малевич

Команда №2

1. Леонід Каденюк
2. Григорій Сковорода
3. Владислав Яма
4. Василь Вирастюк
5. Михайло Грушевський
6. Маруся Чурай
7. Сидір Ковпак
8. Ірина Білик
9. Василь Стус
10. Микола Амосов

(*Після вгаданого прізвища відомого українця, його світлина з'являється на екрані комп'ютера*).

Останній раунд гри має назву «*Українська статистика*».

В цьому конкурсі кожна команда сама замовляє бали від 1 до 5. Одна команда відповідає на моє питання, а їх суперники повинні визначитись: ця цифра більша чи менша. Якщо вони вгадують, то бали, що замовили їх суперники переходять їм, якщо не вгадали – бали залишаються в команди, яка відповідала.

1. Ви всі знаєте постамент «Батьківщина – мати», що на Дніпрових пругах у Києві. Його висота – 62 м. Яка його вага? Підказка: це тризначне число тон (400 тон)
2. У Львівській області найбільша кількість сіл по Україні, скільки? Підказка: це чотиризначне число. (1850)
3. Яка загальна площа нашої столиці. Підказка: це тризначне число км² (836).
4. Скільки в ріках України знаходиться джерел мінеральних вод. Підказка: це тризначне число (500).

(Після зачитування запитань на екрані комп'ютера з'являються світлини, що відповідають темі).

Остання українська народна пісня, яку ми прослухаємо називається «Ой там на точку» (лунає початок пісні). Питання: чим же торгували на базарі?

Наша гра добігла кінця. Слово журі (журі визначає переможця гри).

Вітаємо переможців (лунає запис пісні «Україна» у виконанні Т.Петриненко, учасники гри отримують солодоці).

Мовна ігротека «Говоріть! Хай в розмові слова веселяться»

Мета:

- виховувати любов до української мови, бажання досконало її знати;
- розвивати фантазію, красномовство, ерудицію, почуття колективізму.

Учасники заходу: учні групи I курсу

Місце проведення: кабінет української мови і літератури.

Обладнання: книжкова виставка «Минуще все. Лиш слово не мине...», вислови про мову.

Епіграф заходу: «Слова — полова, але огонь в одежі слова - безсмертна чудотворна фея, правдива іскра Прометейя». І. Франко

Хід заходу:

1. Вступне слово бібліотекаря.
2. Ситуаційні завдання.
3. Заключне слово викладача.

Бібліотекар. У нас сьогодні мовна ігротека, присвячений Міжнародному дню рідної мови. Це відносно молоде свято. До календарів усього світу воно ввійшло тільки в 1999 році. В Україні це свято також лише почало писати свою історію, хоча сама проблема української мови на українських землях нараховує кілька століть. Петровські укази, валуєвські циркуляри, ємські акти, сталінські заборони, суловські постанови довели до повільного вимирання української мови.

Але які б не були страшні сторінки нашої історії, українська мова вижила і сьогодні розвивається. Олександр Олесь писав:

«Як довго ждали ми своєї волі слова

І ось вона співа, бринить,

Бринить, співає наша мова,

Чарує, тішить і п'янить.

Як довго ждали ми... .

Уклін чолом народу,

Що рідну мову нам зберіг.

Зберіг в таку страшну негоду,

Коли він сам стоять не міг».

Запрошую вас на слово щире, на бесіду мудру, на торжество рідної мови. У вас буде можливість показати свої знання, красномовство, проявити фантазію.

Ви сидите парами. Для кожної пари буде окреме завдання, які ви будете витягувати самі. Хай вирішує Пані Удача кому яке завдання дістанеться. До речі, серед них є і жартівливі. А всі присутні - журі. Ви самі будете оцінювати своїх товаришів. А робити це потрібно так: виступ кожної пари оцінюється від 1 до 10 балів. Ви будете піднімати таку кількість пальців, на яку оцінили роботу одногрупників.

1. Прийом на роботу.

Уявіть таку ситуацію: фірма дала оголошення в газету на заміщення вакантної посади менеджера. З кожним кандидатом на посаду ведеться співбесіда один з вас – директор установи, інший - прийшов найматися на роботу. Директор, звісно, хоче дізнатися про майбутнього працівника якомога більше, а майбутній працівник намагається показати себе з найкращого боку. Отож, фантазуйте.

2. Конфлікт.

Ваша пара буде виборювати право на безкоштовну путівку. Кожен з вас повинен придумати такі аргументи, щоб всі повірили, що путівку повинні вручити саме йому.

3. Діалог по телефону.

А вам доведеться розмовляти по телефону із вживанням етикетних форм. Один з вас буде телефонувати одногрупнику, але доведеться розмовляти з його батьком, так як товариша не буде вдома.

4. Реклама.

Дякуючи рекламі, як відомо, можна продати все. Один з вас повинен придумати таку рекламу, щоб охоче купили валізу без ручки, а другий – старі шкарпетки.

5. Лавина.

Слухаємо умову гри. Я називаю вам тему. А ви повинні придумати на цю тему якомога більше слів. Але все не так просто. Ви говорите слова по черзі, повторюючи сказане слово і додаєте своє. Наприклад: тема - цирк. Один каже слово «звірі», другий повторює це слово і додає своє -«клоун». Знову перший повторює ці два слова і додає своє, наприклад, «шапіто». Отже, тема вашого спілкування: училище.

6. Назва ліків.

На жаль, є такі хвороби, які, зазвичай, пігулками та мікстурами не вилікувати. Тому придумайте назви ліків, які можна прописати :

- брехунам;
- ледарям.

7. Професія.

Один з гравців називає предмети, пов'язані з тією чи іншою професією, а другий повинен зрозуміти про яку професію йде мова. Потім гравці міняються ролями.

8. Відгадай літеру.

Один з учасників загадує літеру. Пише її на папірці і нікому не показує, другий називає слова. Перший повинен відповідати «так» чи «ні». «Так»- означає є така літера в названому слові, «ні» - зрозуміло, що немає. Доки перший не здогадається - яка саме літера написана на папірці.

9. Подарунок.

Відомо, що не скільки дорогий подарунок, скільки увага та бажання його зробити.

Кожен з вашої пари повинен зробити подарунок :

- коханій дівчині;
- одногрупникам;

- людству;
- собі.

Подарунок може бути і не матеріальний, наприклад однокласникам можна подарувати додаткові канікули.

10. Слова на одну літеру.

Я думаю, що всім зрозуміло, що ви по черзі називаєте слова на одну літеру. Гра закінчиться тоді, коли хтось із вашої пари не зможе придумати нове слово. А літеру вибираємо так: просимо викладача подумки читати абетку і зупинися на слові «стоп».

11. Назви установ.

Уявіть, що у нашому місті відкрилися нові установи, які займаються різноманітною діяльністю. Але у них одна проблема - у них немає назв. Вам потрібно допомогти придумати назви установам:

- по заточуванню одноразових лез;
- по прискореному вивченню мови хінді;
- по установці шпаківень.

12. Розповідь для іншого.

Одному з вас треба буде придумати коротеньку історію (не менше 10 речень) про те, що він отримав погану оцінку, а іншому - про те, що він запізнився на уроки.

13. Новини.

А зараз у нас інформаційний випуск новин. Один з вас розповість офіційні новини України, другий - новини спорту.

Викладач української мови підводить підсумки роботи учнів, називає кращі пари, іншим дає рекомендації.

Правовий турнір «Людина, суспільство, закон»

Мета:

- закріпити та узагальнити знання учнів про правопорушення;
- вчити застосовувати свої знання на практиці, оперувати юридичними термінами;

- виховувати розуміння невідворотності юридичної відповідальності, свідому громадянську позицію.

Обладнання: юридичний кросворд, ситуативні задачі, столи для команд, папір, ручки, олівці.

Учасники заходу: учні групи III курсу.

Місце проведення: читальна зала бібліотеки.

Епіграф: «Знання права заслуговує найбільшої поваги» Домінацій Ульпіан.

План проведення заходу :

1. Вступне слово бібліотекаря.
2. Довідка про Міжнародний день прав людини.
3. 12 раундів турніру.
4. Підсумки гри, нагородження переможців.

Хід заходу:

Бібліотекар. Добрий день, шановні друзі. Назва нашого заходу сьогодні «Людина, суспільство, закон». Почувши таку назву, дехто зразу уявляє зал суду, грізного прокурора, на лаві підсудних переляканого звинуваченого. Або щось зовсім детективне: «Іменем закону ви заарештовані...». Тим часом у нашому складно організованому світі навіть законослухняна людина постійно перебуває у сфері дії якихось юридичних установок, що регулюють її щоденні права і обов'язки.

Присв'ячений наш правовий турнір Міжнародному дню прав людини. А що знаєте ви про історію цього дня? *(відповіді учнів)*.

Тож історія становлення прав людини складна і багатогранна. Поняття «права людини» виникло як окрема категорія в XVIII столітті. Але найбільші зміни у трактуванні прав людини сталися в першій половині XX століття. Жахливі злочини Другої світової війни поклали кінець традиційній точці зору, що держави самі вирішують, яким чином ставитись до своїх громадян. Підписання Статуту ООН 26 червня 1945 року сприяло тому, що права людини були піднесені до сфери міжнародного права. На початку 1946 року була створена комісія ООН з прав людини. Комісія підготувала проект загальної декларації прав людини, який був затверджений Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року. З тих пір 10 грудня відзначають як Міжнародний день прав людини. З часу Другої світової війни було укладено та набуло чинності більше 40 великих міжнародних конвенцій щодо захисту прав людини.

А зараз я запрошую команди зайняти свої місця. Давайте знайомитись *(капітани оголошують назви команд «Феміда» і «Правознавці» та знайомлять присутніх з членами команди)*.

Першим вибрати собі завдання буде той, хто раніше дасть відповідь на поставлене питання. До речі і заробить перший бал. Увага!

Питання. Дочку Урана та Геї, другу дружину Зевса, богиню передбачення, зображали з пов'язкою на очах (символ неупередженості), терезами в одній руці і мечем в іншій. Як її ім'я? *(Феміда)*.

І раунд «Інтелектуальний штурм».

Вам необхідно по черзі відповісти на 10 запитань. Часу на роздуми немає. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

1 команда

1. Назвіть найвищі державні посади в нашій країні (*Голова Верховної Ради, Президент, Прем'єр - міністр*).
2. Який державний орган влади в Україні є найвищим законодавчим? (*Верховна Рада*).
3. Який державний орган влади в Україні є найвищим виконавчим? (*Кабінет Міністрів України*).
4. Хто був першим Президентом в історії України? (*Михайло Грушевський*).
5. Звільнення від кримінальної відповідальності (*амністія*).
6. Які основні документи закріплюють права дитини? (*Конвенція про права дитини, Декларація прав дитини*).
7. Іноземні гроші (*валюта*).
8. Повноважний представник народу в органах державної влади (*депутат*).
9. Які гілки влади існують в Україні? (*судова, виконавча, законодавча*).
10. Неспроможність юридичної особи задовольнити в строк вимоги кредиторів (*банкрутство*).

2 команда

1. Угода двох або більше сторін (*договір*).
2. Суспільно небезпечний вчинок (*злочин*).
3. Публічне прийняття законів шляхом всенародного голосування (*референдум*).
4. Види договорів при вступі на роботу (*колективний, трудовий, контракт*).
5. Форма організації, що заснована на рівноправній участі громадян у формуванні органів влади (*демократія*).
6. Форма правління, при якій на чолі держави стоїть одна особа (*монархія*).
7. Хто очолює Прокуратуру України? (*Генеральний прокурор України*).
8. Основний документ, який засвідчує приналежність особи до держави (*паспорт*).
9. Які бувають виборчі системи? (*мажоритарна, пропорційна, змішана*).
10. Назвіть першу у світі Конституцію. Ким і коли видана? (*Конституція Пилипа Орлика, 5 квітня 1710 р.*).

ІІ раунд «Ситуаційні задачі».

Визначте, яка дія буде злочином, а яка адміністративним проступком.

1. 17-річний Денис розмалював стіни державної будівлі (*адміністративний проступок*).
2. Лікар Іван Олегович не надав необхідної допомоги громадянину, який втратив свідомість на вулиці (*адміністративний проступок*).
3. 15-річний юнак зняв годинник з руки чоловіка, який перебував у нетверезому стані (*злочин*).
4. Запізнення на роботу (*адміністративний проступок*).
5. Втручання у роботу суддів (*злочин*).
6. Група молодих хлопців викрадали в місті автомобілі і розбирали їх на запчастини, які потім продавали (*злочин*).
7. Поява на роботі в нетверезому стані (*адміністративний проступок*).
8. Порушення правил користування бібліотечними фондами (*адміністративний проступок*).
9. Під час відвідування стоматологічної лікарні Ользі занесли інфекцію, після якої дівчина довго лікувалась (*злочин*).

10. 19-річний Євген вживає наркотичні речовини (*адміністративний проступок*), а його товариш Ігор зберігає і продає наркотичні речовини (*злочин*).

III раунд «Кросворд».

Кожна команда отримає кросворд. Хто перший справиться? Якщо кросворд буде розгаданий правильно, у одному з вертикальних стовпців з'явиться слово «МОЛОДЦІ».

	1																		
				2															
					3.														
			4																
	5.																		
				6															
7																			

1. Орган законодавчої влади (*Парламент*).
2. Суспільно небезпечне діяння, яке посягає на правопорядок (*Злочин*).
3. Здатність, право, і можливість підкоряти своїй волі інших (*Влада*).
4. Прийнятий у визначеному порядку нормативний акт (*Закон*).
5. Закріплена в законодавстві й забезпечена державою можливість суб'єкта мати юридичні права і юридичні обов'язки (*Правоздатність*).
6. Точне, своєчасне і неухильне додержання встановлених нормами правил поведінки (*Дисципліна*).
7. Влада народу (*Демократія*).

IV раунд «Юридичний рахунок».

Юристи - професіонали повинні мати різнобічні знання, в тому числі з математики. Час на виконання завдання – 1 хвилина. За кожний правильний підрахунок – 3 бали.

1. Мінімальний вік участі у виборах + вік отримання паспорту громадянина - вік повної дієздатності + вік мінімальної дієздатності - вік настання правоздатності особи = (12).
2. Мінімальний вік кандидата в Президенти - мінімальний вік кандидата в депутати до Верховної Ради – максимальний строк повноважень Президента + строк повноважень

депутата Верховної Ради (один) + мінімальний термін проживання на території України перед обранням на Президента = (60).

І раунд «Юний детектив».

Визначте, чому саме цих людей поліція вважає злочинцями. Будьте уважні. Хто швидше справиться з завданням - отримає 3 бали.

1. За деякими відомостями, які поступили в поліцію міста Сан-Франциско, можна було зробити висновок, що готується викрадення коштовностей дружини мільйонера місіс Андерсен.

Місіс Андерсен жила в одному з першокласних готелів. Очевидно, там же проживав і злочинець, що замислив пограбування.

Кілька днів чергував детектив у номері місіс Андерсен, сподіваючись схопити негідника, але безрезультатно.

Місіс Андерсен уже почала кепкувати з нього, коли раптом сталося таке. Увечері хтось постукав у двері номера. Потім двері відчинилися, і в кімнату заглянув чоловік. Побачивши місіс Андерсен, він вибачився і сказав, що помилився дверима.

- Я був абсолютно певен, що це моя кімната, - зніяковіло промовив він. Адже всі двері так схожі між собою.

Ось тут детектив вийшов із своєї засідки й заарештував незнайомця.

Що змогло переконати детектива в тому, що перед ним зловмисник?

(Відповідь. *Якщо чоловік був певен, що йде у свій номер, навіщо він стукав у двері?*)

2. Касирка благально подивилась на інспектора:

- Так, усе сталося саме тут! Коли всі квитки на сьогоднішній спектакль було продано, я замкнула приміщення каси й пішла цим коридором у бюро.

Перед дзеркалом я підправила зачіску, тому що директор театру завжди вимагає акуратності від своїх службовців. Коли я проходила повз двері запасного виходу, вони зненацька розчинилися од вітру й вдарили мене по голові. Гроші викрали з каси в той час, коли я була непритомна.

- Ну що ж, - сказав інспектор. – Маю зазначити, що ви чудова артистка. Однак я змушений вас заарештувати. До речі, як прізвище вашого спільника.

Яка обставина дозволила інспекторові зробити висновок, що касирка брала участь у крадіжці грошей?

(Відповідь. *Двері запасного виходу відчиняються назовні. Отже, касирка не могла дістати удар дверима по голові*).

ІІ раунд «Буква закону». (Конкурс капітанів).

На столі розкладені літери алфавіту. Капітани по черзі обирають літери, називають їх, а бібліотекар зачитує запитання.

А – вік отримання паспорту (16р.)

Б – мінімальний вік засновника дитячої організації (15р.)

В – мінімальний вік кандидата в Президенти (35р.)

Г – мінімальний вік кандидата в депутати Верховної Ради (21р.)

Д – загальна кількість виборних систем (3)

Е - мінімальний вік кандидата на пост судді Конституційного Суду України

(40р.)

Ж – кількість суддів Конституційного Суду (18)

З – мінімальний шлюбний вік для жінок (17р.)

И - мінімальний шлюбний вік для чоловіків (18р.)

К – мінімальний строк відпустки (24 дня)

Л – вік, з якого громадянин несе адміністративну відповідальність (16р.)

М - мінімальний вік засновника політичної партії (18р.)

Н – нормальний термін робочого тижня (40 годин)

О – робочий час неповнолітніх від 16 до 18 років в період канікул
(36 годин на тиждень)

П – строк повноважень Президента (5р.)

Р – скільки видів референдумів? (3)

VII раунд «Знання - сила».

1. Назвіть правоохоронні органи України (*органи внутрішніх справ, служба безпеки України, прокуратура України, адвокатура, органи юстиції, прикордонні й митні органи, податкові органи*).
2. Назвіть галузі права (*конституційне, адміністративне, земельне, фінансове, екологічне, трудове, цивільне, кримінальне, міжнародне, кримінально – процесуальне, виправно - трудове*).

VIII раунд «Шифрувальник».

Кожна команда отримує зашифроване слово «правознавство». Хто швидше розшифрує, той отримає 3 бали.

АБВ	ГДЕ	ЖЗИ	КЛМ	НОП
1	2	3	4	5
РСТ	УФХ	ЦЧШ	ЩЮЯ	
6	7	8	9	

(Правознавство – 5611535116615)

IX раунд «Знайди статтю».

На ваших столах знаходяться Конституції України. Ваша задача: якомога швидше знайти статтю, яка дасть відповідь на питання.

1. Настя К. розносила пошту з матір'ю. Вона цікавилась життям своїх друзів, а тому інколи перечитувала листи, адресовані іншим. Яке право вона порушила? (*ст. 31 КУ*).
2. В деяких містах нашої планети на магазинах, бібліотеках, клубах можна зустріти вивіски: «тільки для білих» чи «тільки для чорних». Можливо це на Україні? (*ст. 24 КУ*).

3. Напередодні огляду шкільної художньої самодіяльності директор школи примусив працювати вчителів без вихідних. Яке конституційне право порушено? (*ст. 45 КУ*).
4. Де закріплені положення про державні символи України? (*ст. 20 КУ*).
5. Може жінка стати Президентом України? (*так, ст. 24 КУ*).

Храунд «Правознавча естафета».

Вам потрібно підтвердити або заперечити наступні твердження.

1. Громадянство України втрачається. Якщо особа втратила законні джерела існування (*ні*).
2. При різному громадянстві батьків, один із яких був на момент народження дитини громадянином України, дитина теж є громадянином України, якщо вона народилася на території України (*так*).
3. До громадянства України не приймаються особи, які відмовилися виконувати військовий обов'язок (*ні*).
4. Громадянство України зберігається, якщо особа проживає або тимчасово перебуває поза межами України (*так*).
5. Необхідною умовою отримання громадянства України є безперервне проживання на території України на законних підставах протягом останніх 5 років (*так*).
6. При бажанні позбавитись громадянства України можлива відмова, якщо особа, що порушила клопотання про вихід, є військовослужбовцем Збройних Сил України (*так*).
7. Особа може втратити громадянство України, якщо вона набула його в разі подачі фальшивих документів (*так*).
8. Чи можна жертвувати життям певної кількості людей задля врятування життя більшості? (*ні*).

XI раунд «Поле див».

Уже з назви раунду, впевнена, ви зрозуміли, що по кількості літер вам буде потрібно відгадати слово.

1. Один із видів середнього навчального закладу – 8 літер (*гімназія*).
2. Одна із форм навчання – 7 літер (*вечірня*).
3. Особа, яка не досягла 18 – річного віку – 6 літер (*дитина*).
4. Платежі, що є обов'язковими, для внесення в державний бюджет – 7 літер (*податки*).
5. Згідно зі ст. 48 Конституції України кожен має право на ... - 5 літер (*житло*).
6. Людина, яка самостійно, на власний ризик займається діяльністю з метою одержання прибутку – 11 літер (*підприємець*).

XII раунд «Створи фоторобот».

За цим описом треба створити фоторобот злочинця, будьте уважні:

«Чоловік високого зросту, сутулий, без головного убору, волосся світле, пряме, лоб високий, обличчя продовгувате з виступаючою вперед щелепою, довгий з

горбинкою ніс, великі сірі очі, широкий рот з тонкими губами, над якими виступають маленькі вусики. Верхня губа розсічена, тонкий шрам тягнеться від лівого кутка носа до вуха».

Після виконання останнього конкурсу журі підводить підсумки гри, оголошує результати і нагороджує переможців.

Бібліотечний уїк-енд «А я просто українка, україночка...»

Мета заходу:

- пробуджувати пізнавальний інтерес до історії українського народу, його культури, мови;
- розвивати естетичні смаки, позитивне ставлення учасників одне до одного, почуття колективізму, відповідальності, працелюбність, наполегливість у досягненні мети;
- виховувати патріотичні почуття, любов до рідного краю, звичаїв та обрядів українського народу.

Учасники заходу: учні училища, які проживають у гуртожитку навчального закладу.

Місце проведення: читальна зала бібліотеки.

Форма проведення: конкурсна гра

Обладнання: добірка пісень, комп'ютер, музичний центр, столи для конкурсів і журі, папір, ручки, повітряні кульки та декоративні квіти для оформлення залу, номерки для учасниць.

План проведення заходу:

1. Вступне слово бібліотекаря.
2. Конкурсна гра (10 раундів).
3. Оголошення переможців гри.

Хід заходу.

В залі звучить пісня О.Білозір "А я просто українка, україночка". Музика стихає, на сцену виходять 2 ведучих (хлопці).

1ведучий. Знов починається весна!
Знов починаються дива...
То серед двору із-під снігу
Раптово визирне трава,

То раптом лагідні веснянки
Засіють щоки та носи,
Чи розщобечуться – ще зранку! –
Птахи на різні голоси!

2ведучий. А ми зібралися в цьому теплому від ваших сердець та світлому від ваших посмішок залі, щоб провести конкурсну гру, яку ми назвали «А я просто українка, україночка...»

1ведучий. Здавна в усьому світі славились українські дівчата. Їм у всі віки були притаманні неповторна врода, світлий розум, працьовитість, багата фантазія . І багатьма такими рисами наділені наші учасниці конкурсу 2

2 ведучий. А щоб змагання було чесне,
Ми вибрали журі почесне.
Поглянемо ми зараз, друзі

Хто буде в цім почеснім крузі.(*Оголошується склад журі*)
Всі конкурси оцінюються за 5 –тибальною системою.

1 ведучий. Сьогодні на наших учасниць чекають нелегкі випробування, тому, коли вони з'являться в цьому залі, давайте підбадьоримо їх оплесками, адже вони дуже хвилюються. Тож зустрічайте наших чарівних учасниць!

2 ведучий. Хлопці, як враження! Дійсно, вражає!

1 ведучий. Хочеться сказати про представниць прекрасної статі поетичними рядками:
"Коли бажаєш писати про жінку, опусти перо в райдугу і обтруси пилок з крил метелика."

2 ведучий. Так сказав поет. А зараз своє слово скаже кожна з учасниць адже ми оголошуємо перший конкурс "**Моя візитна картка**"

Конкурсанткам потрібно в оригінальній формі розповісти про себе. Це можуть бути музична "візитка", танець, композиція з групою підтримки, вірші, оповідання ...

1 ведучий. Щоб пізнати наших конкурсанток краще, я попрошу їх відповісти на мої питання:

1. Уяви, що ти виграла мільйон, на що ти його витратиш?
2. Як ти борешся з поганим настроєм?
3. Про який подарунок мрієш?
4. Щоб ти запитала у свого улюбленого співака чи співачки?
5. Який подарунок ти зробила б всім людям на Землі?

2 ведучий. Молодці, а зараз ми розпочинаємо перший конкурс.

Кожен народ має свої звичаї, що виробилися протягом багатьох століть. Вони освячені віками. Наш конкурс має назву «**Секрети бабусиної скриньки**», і він покаже наскільки наші учасниці обізнані з даної теми.

Завдання буде наступним: кожна з учасниць по черзі розкаже як називається і використовується річ, яку вона бачить на екрані.

Першою розкривати секрети бабусиної скриньки нам буде учасниця ...

- **рубель і качалка**- пристосування для прасування білизна, застосовувалося до другої половини ХХ століття, до масового розповсюдження праски;
- **шаплик**-дерев'яна кругла невисока ємність на зразок бочки з ручками з боків;
- **ночви** - корито, видовбане з суцільного дерева, застосовувалося для прання й купання;
- **прядка** — знаряддя праці, на якому пряли нитки;
- **креденс** - буфет для посуду; *Переходячи через покої, шляхтич помітив сліди втечі, бо золототкані драпрі були вже здерті з дверей, столи стояли голі, креденси порожні* (Петро Панч, Гомон. Україна. 1954, 296).
- **скриня** - короб для збереження одягу чи зерна;
- **бурнус** - жіночий верхній одяг;
- **корогаз** - прилад для приготування їжі, в якому для горіння використовувався гас або керосин;
- **рогач** - пристосування, щоб витягати горщики з печі, або ставити;
- **гасова лампа** - лампа для освітлювання приміщення або вулиці, в якій для горіння використовувався гас або керосин;
- **макітра** - керамічний посуд для зберігання їжі;

- **жупан** - чоловічій верхній одяг;
- **мотовило** — пристрій для змотування ниток, пряжі.;
- **діжа** - ємкість для тіста;
- **макогін** — спеціальне дерев'яне начиння для перетирання різноманітних продуктів харчування чи маку.

1 ведучий. А ви любите казки? Пам'ятаєте казку «Попелюшка»? Пам'ятаєте як зла мачуха примусила Попелюшку розбирати крупи і бобові. Так от, сьогодні вам доведеться побути в ролі Попелюшки і якомога швидше розділити в окремі стакани те, що знаходиться в ваших мисках. Готові? Починаємо!

Лунає українська народна пісня

2 ведучий. Українська пісня! Хто не був зачарований нею! Вона багата мелодією, безмежною красою образів. Під час наступного конкурсу ми побачимо, чи знають наші учасниці українські народні пісні. Прослухавши початок пісні, вам потрібно буде продовжити її, вибравши правильний варіант відповіді.

1. **Била мене мати березовим прутом...**

- щоби я не ходила із тим баламутом;
- щоби я не стояла з молодим рекрутом;
- щоби я не ходила гулять на Редути.

2. **Ой під вишнею, під черешнею...**

- стояв козак з дівчиною;
- стояв старий із старою;
- стояв старий з молодію.

3. **Ой чорна я си, чорна,**

Чорнява, як циганка,

Чом си полюбила...

- чорнявого Іванка;
- руденького Степанка;
- ледачого Романка.

4. **Ніч яка місячна, зоряна, ясна...**

- видно, хоть книгу читай;
- видно, хоть голки збирай;
- видно, хоть пісню співай.

5. **Цвіте терен, цвіте терен,**

А цвіт опадає.

Хто в любові не знається, ..

- той щастя не має;
- той горя не знає;
- той терен збирає.

6. **Тече вода каламутна.**

Чогось моя мила смутна?

Я не смутна, я сердита:

бо я з ночі була бита;

- бо хотіла води пити;
- бо горщики треба мити.

7. Тиха вода,тиха вода,тиха на бистрині,
Як давно вже я не була з милим на весіллі..
Рада би я рада би я ту водицю пити,
Рада би я, рада би я...

- у гості ходити;
- з милим говорити;
- вдома відпочити.

8. Порізала пальчик, ой болить...

- чому ж мій миленький не ходить;
- зелений листочок не гоїть;
- он на горі Іванко мій стоїть.

9. Якби мені сивий кінь, я сідельце маю.
Поїхав би за Дунай, там дівчину знаю...

А я все дивлюся...

- де моя Катруся;
- де моя Маруся;
- коли повернуся.

10.Ой там, на товчку, на базарі...

- дівчата віночки вибирали;
- жінки чоловіків продавали;
- чумаки по сіль заїзжали.

1 ведучий.

Добра була мама
У дівульки Рити
Не учила доню
Шити і варити
Чистячи картоплю.
Патраючи кури,
Можна зіпсувати
К бісу манікюри.
В середу за Гриця
Вийшла заміж Рита

А в суботу стала
Перший суп варити.
Курку у каструлю
Всунула з кишками
Вкинула картоплю
Разом з лушпайками
А в неділю рано
Мати Риту била:
«Ой нащо ж ти, доню,
Гриця отруїла».

2 ведучий. А наші конкурсантки, майбутні кухарі, не лише чудово вміють суп варити і пироги пекти, а й знають про страви все. Про таких кажуть: "В хорошій господині і в хаті, і на столі, і в ложці, і в мисці, і в колисці».

Отже, наступний конкурс ми назвали «**Моторна господиня**».

Дівчата, вам потрібно відповісти що являє собою той чи інший продукт. Наприклад: молоко-напій, карась-риба, гречка-крупа. Відповідаємо по черзі:

1. Артишок (овоч)
2. Сазан (риба)
3. Хурма (фрукт)
4. Боби (овочі)
5. Бички (риба)
6. Кавун (ягода)
7. Рис (крупа)
8. Палтус (риба)
9. Кокос (горіх)
- 10.Квас (напій)

11. Кольрабі (овоч)
12. Кумис (напій)
13. Рябчик (птиця)
14. Чедер (сир)
15. Фісташки (горіхи)
16. Баклажин (овоч)
17. Буженина (мясо)
18. Голубіка (ягода)

19. Пастернак (овоч)
20. Диня (овоч)
21. Кефаль (риба)
22. Кориця (пряність)
23. Петрушка (овоч)
24. Ківі (фрукт)
25. Лимон (фрукт)

1 ведучий. Дівчата, уявіть, що вас запросили на банкет. Столи просто вгинаються від страв, і всі вони на літеру «В». За три хвилини ви повинні згадати якомога більше страв, що починаються з цієї літери.

(Поки дівчата виконують завдання письмово, для присутніх лунає музика) .

І останній невеликий конкурс для господинь. Вам потрібно визначитись, в яких країнах названі страви є національними.

1. Де найсмачніші спагеті? (В Італії).
2. Де найкраще готують плов? (В Узбекистані)
3. Де найбільший вибір пудингів? (У Англії)
4. В якій країні люблять устриць (У Франції)
5. Яка країна подарувала нам каррі (Індія).

2 ведучий. Дивлюсь на себе в зеркало

Й не можу зрозуміти

Чому така я гарна

Чому талановита

Так може сказати про себе кожна конкурсантка, тому що наступний конкурс «**Я - зірка естради**».

Кожна людина талановита по-своєму: хто танцює, хто співає, хто малює, а хтось гарно декламує вірші. І наші конкурсантки теж не промах! В кожній із них є своє захоплення і зараз ми про це дізнаємося від самих дівчат. *(Конкурсантки демонструють свої таланти)*

1 ведучий. А зараз ви можете заробити бали розумом і кмітливістю. Конкурс «**Розумниця**». Більше відповідей на питання – більше балів. Попереджаю, всі питання - жартівливі.

Загадки на кмітливість

1. Яку воду можна принести в ситі? (*Заморожену*).
2. Кінь перевозить 10 кг вугілля, а поні — 10 кг вати. У кого вантаж важчий? (*Однаковий*).
3. Коли ми, дивлячись на цифру «два» кажемо «десять»? (*Коли стрілка годинника показує 10 хвилин*).
4. Назвіть п'ять днів, не називаючи чисел і назв днів. (*Позавчора, учора, сьогодні, завтра, післязавтра*).
5. В якому морі води немає? (*Що на карті*).
6. Як може кинуте сире яйце пролетіти три метри й не розбитися?

(Потрібно кинути яйце на чотири метри, тоді перші три метри воно пролетить цілим).

7. Ішли дві матері і дві дочки. Знайшли три яблука і поділились. Кожній дісталось по одному. Як так вийшло? *(Йшли онука, мама та бабуся).*
8. Якою рукою краще розмішати чай? *(Чай краще розмішувати ложкою).*
9. Скільки місяців у році мають 28 днів? *(Усі місяці).*
10. Хто показує кожному його обличчя, бо не має власного? *(Люстерко).*
11. Що можна приготувати, але не можна з'їсти? *(Домашні завдання).*
12. Одне яйце вариться 5 хвилин, скільки хвилин треба варити 6 яєць? *(5 хвилин).*
13. На чотирьох березах по чотири дупла, на кожному дуплі по чотири гілки, на кожній гілці по чотири яблука Скільки всього яблук? *(На березі яблука не ростуть).*
14. Коли чорній кішці легше за все пробратися до будинку? *(Коли двері відчинені).*
15. Що можна побачити закритими очима? *(Сон).*
16. У сімох братів по сестрі. Скільки усього сестер? *(Одна).*
17. Що станеться з вороною через три роки? *(Піде 4-й рік).*
18. Скільки хвилин треба варити круте яйце? *(Воно вже зварене).*
19. Який годинник показує правильний час тільки два рази на добу? *(Який зламаний).*
20. Назвіть ім'я першої жінки у світі, що освоїла літальний апарат? *(Баба Яга).*

2 ведучий. В усі часи жінки намагались і намагаються виглядати бездоганними, мати свій індивідуальний шарм і стиль. Тож зараз до вашої уваги висока мода від наших чарівних конкурсанток. Дівчата, ми чекаємо вас тут через п'ять хвилин.

«Міс Елегантність по-українськи» - таку назву має останній конкурс.
(Дівчата демонструють вбрання в народному стилі).

1 ведучий. Наша конкурсна програма добігла кінця. Я думаю перед нашим журі стоїть нелегка задача. Перед тим, як вислухати вердикт журі, запам'ятайте: і те, що ви сьогодні змагалися, вже вартує звання «Чарівні україночки».

А глядачам я пропоную визначити «Міс глядацьких симпатій». Будьте активними.

Відеозапис пісні «А ми бажаєм Вам добра»(сл. Н.Май, муз. О. Нахаба)

2 ведучий. Ми вітаємо всіх конкурсанток. Нехай щастить вам у житті, будьте завжди впевнені у собі і знайте, що кожна з вас – найкраща.

(Нагородження учасниць конкурсної програми).

Урок народознавства

«Хто вміє віночок вити, той вміє життя любити».

Мета: поглибити знання учнів про квіти і їх роль у житті людини; розвивати інтереси до оберегової символіки, в якій закладена глибока мудрість, віра наших пращурів.

Учасники гри: учні I курсу.

Обладнання: стіл для учасниць гри; комп'ютер, заохочувальні призи для усіх учасників, музичний супровід, ручки, папір.

ХІД ГРИ

Бібліотекар. У кожного народу є національні святині, свої традиції, які споконвічно шанують і бережуть. Одним із оберегів нашого народу є український віночок.

Наша конкурсна гра буде присвячена квітам, які склали український віночок. Проходитиме вона у вигляді «Поля див».

Для участі в грі в першу трійку запрошуються:

1. Дівчина з гарним прізвиськом і , напрочуд, гарними очима. До того ж, увага хлопці, любителька футболу. Зустрічайте, Оксана Хуторян.
2. Грищенко Таня любить кросворди, колекціонувати різні цікавинки, а ще запрошувати й приймати гостей.
3. Бараник Іра захоплюється романами про кохання та волейболом, по гороскопу – Овен, а її ім'я означає – «мир».

Слухаємо завдання для першої трійки. Всього в українському традиційному віночку 12 квіточок. Кожна з них має символічне значення... Деякі квіти в віночку були обов'язковими, деякі могли змінюватись. Квітка, назву якої вам потрібно розгадати, є обов'язковою в українському віночку. Без неї не обходиться жоден весільний букет. Вона і квітник прикрашає, її відваром лікують простуду, тамують зубний біль. Люди вважають її символом життя. А п'ять її пелюсток – то п'ять засад щасливого життя:

1 – краса, 2 – ніжність, 3 – незабутність, 4 – злагода, 5 –вірність. (**Любисток**)

Вітаємо першу переможницю. Прошу конкурсанток зайняти місця в залі, а у нас – музична пауза. Для наших конкурсанток співає Микола Мендельчук.

Виступ-довідка ведучої:

У народі кажуть: «Хто вміє віночок вити – той вміє життя любити». Плести віночок – то ціла наука і дійство. Наші прабабусі знали різні секрети: як плести, коли і як збирати квіти для вінка. Дівчата починали носити віночок із трьох років (його, звісно, плела мама).

В сиву давнину віночки носили тільки дівчата (заміжні жінки одягали головний убір, який називався «очіпок»). Плели віночки тільки із живих квітів і вважали, що в них є чаклунська сила, яка здатна захистити від будь-якого лиха.

Бібліотекар. На протязі нашої гри ви ще багато дізнаєтесь про український віночок. А зараз до ігрового столу запрошуються учасники другої трійки:

- дівчина з найпоширенішим в Україні ім'ям – Настя. Студінська Настя любить математику, гирьовий спорт і малювати;
- Ковтун Наташа – дівчина-полум'я. Любить танці, шоколад і коханого;
- красива, врівноважена, Стрілець по гороскопу. Любить співати і з'їдає за день до кілограма яблук – Бойко Катя.

Завдання для другої трійки учасниць.

«Народна легенда говорить, що ця квітка колись була птахою, навчала людей любові та щирості. Потім проросла пахучою рослиною, без якої і квітник не квітник. Вона – цілюща, тамує головний біль. Хату в яку вводили молодих, що брали шлюб, обсипали цими квітами, щоб кохання жило з ними вічно» (**Мальва**).

Вітаємо переможницю II гри. І знову музична пауза. Свою майстерність покаже Андрій Бакшанський (гра на гітарі).

Виступ-довідка.

Продовжуємо знайомитись з традиціями українського народу.

Ви всі знаєте, що до вінка в'язалися стрічки, які теж мали символи. Соромно було тій дівчині, у якої стрічки пов'язані недбало і не по порядку.

Найперша стрічка в'язалась посередині, світло-коричнева, символ землі-годувальниці. Поруч в'язуть жовті – символ сонця. За жовтими – зелені – символ краси та молодості. За зеленими стрічками в'язуться блакитні – символ неба. Далі в'язуть жовтогарячу – символ хліба. Фіолетову – символ мудрості, малинову – символ душевності та щирості. Після малинової – рожева, символ достатку. В'язали й білу стрічку, але тоді, коли її кінці були розшиті сріблом і золотом. На лівому кінці вишивали сонце, на правому – місяць.

Стрічки відмірялись по довжині коси.

Коли дівчина росла сиротою, то в коси влітала блакитну стрічку. І люди при зустрічі обдаровували таку дівчину...

Бібліотекар. Згодом ви ще дізнаєтеся дещо цікаве про український віночок, а зараз я запрошую до гри третю трійку учасниць. Зустрічайте:

- Маркова Віка – Риба по гороскопу, певно тому любить плавати, має гарну пластику, як ви всі знаєте. А ще вона справжня україночка – тому що, навіть, кожного дня їй смакуватиме український борщ із салом та цибулею;
- і ще одна «рибка» - Оксана Макріденко. Любить спілкування, хобі – перукарська справа. А ще Оксана прийде на допомогу кожному, хто її потребує;
- і остання конкурсантка – Яна Куц. Яна по гороскопу – Козеріг, любить квіти, тварин, дещо розуміється на дзюдо.

Ось такі вони наші дівчата.

Завдання для третьої трійки:

«Ця квітка – символ нескореності. Тому їй належить найпочесніше місце в українському віночку. Вона дуже невибаглива. Ми можемо зустріти її будь-де. У неї дрібні білі квіти, і їх так багато, що здалеку вони нагадують одну велику квітку. Вона надзвичайно цілюща, її вживають при лікуванні ран, захворюванні шлунку, бронхіті, при хворобах печінки тощо». (**Барвінок**).

Вітаємо переможницю. І знову музична пауза, яку заповнить Володимир Кравцов.

Виступ-довідка:

До українського віночка частіше всього входили такі квіти: барвінок, квіти вишні, квіти яблуні, деревій, калина, безсмертник, мак, ромашка, чорнобривці,

ружа, вусики хмелю, любисток, волошка, фіалка. Усього в Україні існувало 77 видів віночків. Зараз віночків-оберегів не плетуть.

Можливо в дитинстві ви плели вінки з кульбаби, ромашок, волошок, але вони не є оберегами.

Тепер віночок можна побачити лише на якомусь святі чи концерті, та і ті з мертвих квітів. І трохи сумно, що ми забуваємо культуру наших пращурів, а разом з тим втрачаємо духовність, яка була притаманна нашим прадідусям і прабабусям...

Бібліотекар.

А у нас фінальна гра. Я запрошую до грального столу переможців попередніх турів. Уважно слухаємо завдання для фінальної гри:

«Ця квітка наймолодша і найтендітніша у нашому віночку. Люди уподобали її за ніжність, за те, що людей робить добрішими, здоров'я дає. У вінок її влітають разом з гроном калини або батіжком хмелю, що символізує гнучкість розуму. Вона незмінний супутник всього нашого життя, бо в хвилини недуги приходить нам на допомогу» (Деревій).

Бібліотекар.

Завдання супер-гри:

«Легенда говорить, що ця квітка, разом з нею і Мальва і Півонія були рідними сестрами і славилися вмінням лікувати людей від сердечних хвороб. Увірвався якось до них лютий зимовий вітер і попросиввилікувати його від безсилля, бо з Морозом хоче воювати. Наша квітка пояснила Вітриську, що лікують сестри лише тих, хто лиха не коїть, добрим людям допомагає. Тоді дмухнув гнівний Вітер-Вітрисько на дівчат, хотів їх знищити, а вони перетворилися на квіти. Народ шанує і любить їх. Мальву господиня садить ближче до води, а нашу квітку – до сонця. Вона чарує своєю красою людське око, а у віночку символізує віру, надію, любов» (Троянда).

Можна назвати 3 літери, якщо вони є в назві цієї квітки, я їх відкрию. Хвилина на роздуми.

Бібліотекар. Для нашої переможниці знову співає Володимир Кравцов.

Добігла до кінця наша гра. Я сподіваюсь, що ви дізналися дещо нове про український віночок. Я вдячна всім гравцям і нашим хлопцям за виступи. До нових зустрічей.

Екологічний турнір «Природа просить допомоги».

Мета: познайомити учнів з основними проблемами і завданнями екології; звернути їх увагу на ту загрозу, яку представляє вплив людини на навколишню природу; формувати пізнавальний інтерес до екологічних проблем і прагнення взяти посильну участь в їх вирішенні.

Обладнання: книжкова виставка «Нас зібрала одна природа», презентація, відеоматеріал, комп'ютер, таблиця з номерами питань.

Демонструється відеофільм «Планета потребує кожного з нас».

Бібліотекар. Переглянувши цей відеофільм ви, я думаю, чудово зрозуміли, що наш захід буде присвячений екології. І не дарма. Природа в якій вам, молодим, доведеться жити, забруднюється, піддається знищенню, руйнується. Чи багатьом із вас щастило бачити прозору річкову воду, чистий пісок, насолоджуватись тишею без ревіння моторів, дихати чистим повітрям без домішок бензину, мазуту, пестицидів? Ваше майбутнє може стати жахливим, якщо негайно не почати лікувати цю проказу. Ви тільки вслухайтеся в ці цифри:

- Кожен день фауна земної кулі стає біднішою на один вид тварин
- Щотижня ми назавжди втрачаємо один вид рослин
- За одну хвилину вирубуються 20 гектарів тропічних лісів
- 5 мільярдів тонн вуглекислого газу щорічно викидаються в атмосферу Землі
- А річки! Сьогодні багато річок Землі перетворилися на кладовища риб. Річки наповнили сміттям, нафтою, вугільним пилом, смолою, фарбами, кислотами, трутами, обривками пластику, піною пральних порошоків.

Англійський зоолог, письменник Джеральд Даррел сказав чудові слова: «Ми одержали в спадок невимовно прекрасний і різноманітний сад, але біда наша в тому, що ми погані садівники, які не засвоїли найпростіших правил садівництва. Недбало ставлячись до цього саду, ми робимо це з благодушним самовдоволенням неповнолітнього ідіота, котрий шматує ножицями картину Рембрандта». (*На фоні розповіді демонструється презентація*).

Хлопці, я пропоную наш захід провести в формі гри, звичайно ми не будемо сьогодні вирішувати глобальні проблеми людства, мені просто хочеться, щоб ви побачили : яке ж воно цікаве життя навколо нас . І зрозуміли, що багатства природи не безмежні Ми маємо їх дбайливо оберігати, як порядні господарі. Так роблять в усьому світі, бо проблеми екології, охорони природи нині найважливіші, адже природа – це наше життя, наше здоров'я.

У нас уже є дві команди. Тепер вам потрібно вибрати капітана і визначитись з назвою команди. Слухаємо правила гри. На дошці ви бачите таблицю з номерами питань. Капітани команд вибиратимуть самі завдання для команди. Потім у вас буде 30 сек. на обговорення. Відповідь дає теж капітан. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал. Першою відповідає команда, яка отримала завдання, якщо відповіді немає – можуть спробувати відповісти їх суперники. А слідкувати за грою буде наше журі, яке, я думаю, вам не потрібно представляти.

Отже, зосередьтесь – ми починаємо. Я прошу капітана команди «Мауглі» вибрати номер питання.

Запитання до конкурсної гри «Природа просить допомоги»

1 - Дослідження американських пташок, які мають назву «горіхівки» показали, що вони запасують на зиму від 22 до 33 тисяч насінин. Використовують при цьому

2.5 тисяч схованок і пам'ятають кожну. А от коли аналогічний експеримент провели із цим представником фауни, то він міг знайти тільки половину захованих насінин. Що це за представник фауни? *(Людина)*.

2 – Папуги без зусиль запам'ятовують цілі пісні та арії. І наслідувачі вони чудові. Одного разу імітуючи гудки паровоза, вони на вокзалі викликали плутанину, а в середині 40-х років 20-го століття лякали людей своїм свистом. Що при цьому наслідували папуги? *(Свист бомби, що летить)*.

3 - У 1997 році був знятий фільм жахів про цих тварин. Вони мають гострі як ножі щелепи, якими вони вигризають шматочки мяса зі своєї жертви. Навіть велика тварина, що потрапила в їхнє оточення, за лічені хвилини стає бгризеною до кісток. Що це за тварини, якщо в них найбільший мозок по відношенню до тіла. *(Мурахи)*.

4 - У стародавньому Римі для цього використовували їжака. Народи Європи зберегли цю традицію, але вдалися до допомоги борсука або ведмедя. Я не запитую день, у який це відбувається, але назвіть того, кого використовують з цією метою в Північній Америці, а з недавнього часу і в Україні. *(Бабак)*.

5 - Один з «островів» у Тихому океані, утворений його течіями. Він був виявлений в 1950-х роках і з тих пір продовжує збільшуватись в розмірах. А чому цей «острів» викликає серйозні побоювання екологів?

(Він із сміття). Це найбільше скупчення пластикового сміття у світовому океані. Площа «острова» від семисот до 15 мільйонів квадратних кілометрів. За приблизними оцінками там може перебувати до 100 мільйонів тонн пластику.

6 - Якось у Керчі горобець, не знайшовши даху на головою, забрався в ластівчине гніздо. Хазяїни, що прилетіли, безуспішно намагалися вигнати його зі свого гнізда. В решті – решт вони зробили із гнізда це. Персонаж фільму «Іван Васильович змінює професію» теж вирішив, що з ним зробили це». *(Замурували)*.

7 - В одному з Нью-Йорських зоопарків можна побачити 200 надгробних каменів під якими ніхто не лежить. А що написано на каменях? *(Назви тварин, що зникли в природі)*.

8 - Цікаву особливість помітили вчені, що спостерігали за життям птахів шалашників, які живуть в Австралії й Новій Гвінеї. Створивши в дуплі гніздо, самка замазує в ньому вхід, залишивши лише невеликий отвір. Вона і пташенята, що з'являються на світ, знаходяться у ньому доти, доки не настане час покинути гніздо. І весь цей час самець носитиме їм, а іноді й...Що ж дарують своїм дамам галантні шалашники? *(Квіти)*.

9 - Що, на думку бразильського письменника і поета Пауло Куельо, існує саме для того, щоб люди навчилися радіти деревам? *(Пустеля)*.

10 - Після вживання цього фрукту потрібно прополоскати рот, бо кислота, яка міститься в ньому, роз'їдає зубну емаль. Що це за фрукт? (*Ананас*).

11- Греки годували цим тільки рабів, а римський імператор Тиберій це дуже любляв і навіть брав податі цим. До появи картоплі це було головною їжею для бідних верств населення. Про яку рослину йдеться? Для вас це простіше пареної...(*Pina*).

12 - Які тварини за багатьма параметрами стоять найближче до людини, за винятком мавп? Вони хворіють тими ж хворобами, лікуються тими ж ліками і навіть тими ж самими дозами. (*Свині*).

13 - Який напис вибитий на постаменті пам'ятника корові у Голландії? (*Нашій матері*).

14 - Про яку рослину складена загадка: «З мішка на забаву, а з пляшки – на приправу». (*Про соняшник*)

15 - Вік корови можна визначити за ступенем зношеності різців нижньої щелепи. А чому для цього не годиться верхня щелепа? (*Бо на ній немає зубів*).

16 - Мозок цих птахів «підвішений» на еластичних ниточках усередині черепа і оточений особливою рідиною. Що це за птах? (*Дятел*).

17 - У якого птаха найбільший розмах крил? (*Альбатрос*). Вузькі крила альбатроса можуть сягати в розмаху більше 3,5 метрів, більші – до 4м 25см. До слова, альбатрос піднімається в повітря тільки з гребеня хвилі або берегового обриву.

18 - Яка тварина на двох ногах (можу сказати, що це птах, який не літає) має найбільшу швидкість при пересуванні? (*Африканський страус*).

Пересувається він зі швидкістю 50км. Це середня швидкість і триває вона 15хвилин і більше. Тікаючи від хижаків, страус розвиває швидкість до 70км за годину.

Після версії команди картинка з вірною відповіддю з'являється на екрані комп'ютера.

В кінці заходу конкурсанти отримують пам'ятки.

Пам'ятайте:

- *турбувати птахів в період гніздування категорично заборонено ;*
- *на місці розведеного багаття ґрунт втрачає родючість на п'ять – сім років;*
- *ходити потрібно тільки стежками, бо одна людина залишає в лісі слід, сто — стежку, а тисячі — пустелю;*

- *сміття — злісний ворог лісу. Викинутий папір «житиме» в природі один місяць, поліетиленові мішки — 10–20 р., бляшанка - 60–100 р., пластик — 400 р. , скляна пляшка пролежить 1000 років.*

